

vel kan være Tale om Erfaringens Vidnesbyrd i denne Retning, fordi der herskede en saameget mærkelig god Forstaaelse mellem Rigsraadets Landsthings Medlemmer indbyrdes, efterat denne Bestemmelse var kommen ind i dets Forretningsorden, at der saagodt som ikke har været Leilighed til at prøve de mulige mislige Følger, som kunne indtræde, naar der er Spørgsmaal om denne Valgmaades Anvendelse i et større Omfang ved Valg af talrige Udvalg. Naar den ærede Ordfører vil see efter, hvor sjældent denne Valgmaade er bleven anvendt i Rigsraadets Landsthing, troer jeg, at han med mig vil være enig i, at der ikke kan siges at være fremkommet noget Erfaringens Vidnesbyrd, hvoraf der kan udledes nogen Regel. Jeg skal dog derhos endnu minde den ærede Ordfører om en Bestemmelse, der fandtes i nogle af vore tidligere Forsamlings Forretningsorden, og ved hvilken der netop var Spørgsmaal om en lignende Combination som den af mig antydede. Mange af de ærede Medlemmer her ville vistnok erindre, at man fra først af havde tænkt sig paa en anden Maade at sikkre enhver nogenlunde betydelig Minoritet en forholdsvis Repræsentation i Udvalgene. I den første Rigsforsamling deelte man jo Forsamlingen i Afdelinger; det stete netop, for at man derigennem — thi Afdelingernes Sammensætning var jo tilfældig — kunde samle sig i visse Grupper, der repræsenterede visse Mindretal, som saa kunde sende et Medlem til Udvalgene; dette var ogsaa erkjendt som Grunden til, at man ofte sammensatte Udvalgene deels ved Valg i Salen og deels ved Valg i Afdelingerne. Ved alle den Slags Forhold er det misligt og farligt bestandigt at ville spille paa een Streng, idet man vil beholde Reglen aldeles uforandret. Resultatet bliver saa let, at Strengen brister.

Andræ: Det ærede Medlem har vistnok fuldkommen Ret i, at Forveien ved denne Valgmaade maa vise sig mindre iøinefaldende, hvor der er Tale om at foretage Valg af et stort Antal Medlemmer med forholdsvis meget faa Stemmegivende. Det har jeg tidligere indrømmet, og jeg er fremdeles fuldstændig villig til at tilstaae, at, naar man tænker sig

et Udvalg nebsat paa 15 Medlemmer i en Forsamling, der kun bestaaer af et halvt Hundrede Medlemmer, saa kan den være mindre tilfredsstillende ved de forskjellige Combinationer, der kunne opstaae, men jeg paastaar, at en Uret kan aldrig derved finde Sted, og at en Minoritet ikke paa nogen Maade derved kan lide noget som helst Skaar i den Ret, som virkelig tilkommer den. Det er bestandig en ganske urigtig Forudsætning, naar man gaar ud fra, at Forsamlingen skal atomistisk opløse sig i smaa Grupper paa 3 eller 4 Medlemmer; det er jo slet ikke det, der finder Sted. Et enkelt lille Minoritet kan danne sig, bestaaende af ganske faa Medlemmer, er et herfra forstjælligt Forhold, og der finder jeg det fuldkomment i sin Orden, at selv en saadan lille Minoritet faaer sin Indflydelse gjort gjældende, hvor der er Tale om Valg af Medlemmer til et Udvalg. De andre Fremgangsmaader, s. Ex. den, som det ærede Medlem, der talte sidst, hentydede til, og som en Deel af de her tilstedeværende Medlemmer maaskee endnu vilde have i Erindring, den nemlig at dele Forsamlingen i Afdelinger og saa henvise et vist Antal af Valg til Afdelingerne, ere aldeles usforfiste; den har ikke den allerringeste Betydning, naar Afdelingerne ikke bruges paa en ganske anden Maade, end her var Tilfældet, nemlig til at discutere og forberede Lovenes Forhandling i det samlede Thing, saa at en saadan Udvei kan man ikke gaae ind paa. Jeg behøver nu ikke at sige, at for mit Vedkommende anseer jeg det for temmelig uvæsentligt, om man antager den ene eller den anden Bestemmelse; kun for Principets Skyld har jeg ønsket ikke at forholde mig ganske taus, naar Paastande, som jeg ikke anseer for rigtige, fremføres. Jeg skal ikke forsøge paa ved nogen Udsvikling at ombende Noget, der nu engang har faaet stærke Tvivl, som bestandig befestes og forøges. Det skal jeg overmaade gjerne see, at de Medlemmer beholde deres Tvivl og fremdeles befeste og forstærke den.

Fischer: I Modsigetning til, hvad den ærede Landsthingsmand fra Kjøbenhavn (Bloug) nylig har udtalt om, hvorledes hans Opfattelse af Mindretalsvalgmetoden efterhaanden